

DEKRET POLSKIEGO KOMITETU WYZWOLENIA NARODOWEGO

z dnia 12 września 1944 r.

o specjalnych sądach karnych dla spraw zbrodniarzy faszystowsko-hitlerowskich.

Na podstawie ustawy Krajowej Rady Narodowej z dnia 15 sierpnia 1944 r. o tymczasowym trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 3) Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Dla osądzania przestępstw, przewidzianych art. 1, 2, 3 i 4 dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego o wymiarze kary dla faszystowsko-hitlerowskich zbrodniarzy winnych zabójstw i znęcania się nad ludnością cywilną i jeńcami oraz dla zdrajców Narodu Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 16) tworzy się specjalne sądy karne.

Art. 2. Dla każdego okręgu sądu apelacyjnego tworzy się jeden specjalny sąd karne.

Art. 3. Specjalny sąd karne orzeka w składzie jednego sędziego mianowanego w myśl art. 4 § 1 oraz dwóch ławników powołanych w trybie art. 4 § 2.

Art. 4. § 1. Prezydium Krajowej Rady Narodowej, na wniosek Kierownika Resortu Sprawiedliwości, powołuje spośród osób posiadających kwalifikacje sędziowskie:

- a) przewodniczącego i 3 sędziów specjalnych sądów karnych dla każdego sądu, przy czym ilość sędziów może być powiększona w razie potrzeby,
- b) prokuratorów i odpowiednią ilość wiceprokuratorów specjalnych sądów karnych.

§ 2. Listę ławników ustala Prezydium Krajowej Rady Narodowej spośród kandydatów przedstawionych przez wojewódzkie rady narodowe. Kandydaci ci winni odpowiadać warunkom z art. 7 ustawy z dnia 11 września 1944 r. o organizacji i zakresie działania rad narodowych.

Art. 5. Przewodniczący, sędziowie, prokuratorzy i wiceprokuratorzy specjalnych sądów karnych zrównani są w prawach swych i obowiązkach z prezesami, sędziami, prokuratorami i wiceprokuratorami sądów apelacyjnych, ławnicy zaś z przysięgłymi. Przewodniczący specjalnych sądów karnych podlegają służbowo bezpośrednio Kierownikowi Resortu Spra-

wiedliwości Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego.

Art. 6. Postępowanie przed specjalnym sądem karnym odbywa się według przepisów kodeksu postępowania karnego, o ile przepisy dalsze nie zawierają odmiennych postanowień.

Art. 7. O każdym czynie zawierającym cechy przestępstwa, podlegającego właściwości specjalnego sądu karnego, — władze bezpieczeństwa niezwłocznie zawiadamiają prokuratora tegoż sądu, przesyłając mu zebrane wiadomości i dowody. Jednocześnie należy niezwłocznie zatrzymać podejrzanego.

Art. 8. Śledztwa w sprawach podlegających właściwości specjalnego sądu karnego nie prowadzi się. Prokurator może przeprowadzić dochodzenie bądź bezpośrednio, bądź za pośrednictwem organów bezpieczeństwa publicznego, bądź też zwrócić się o dokonanie poszczególnych czynności sądowych do sędziów śledczych lub sądów grodzkich.

Art. 9. Prokurator zarządzi niezwłocznie aresztowanie osoby zatrzymanej pod zarzutem popełnienia przestępstwa, podlegającego właściwości specjalnego sądu karnego.

Art. 10. Prokurator może w toku dochodzenia w celu zabezpieczenia żądać zajęcia w całości lub w części mienia podejrzanego, jego małżonka i dzieci. W przedmiocie zajęcia rozstrzyga specjalny sąd karne na posiedzeniu niejawnym.

Art. 11. Od postanowienia prokuratora umarzającego dochodzenie przysługuje pokrzywdzonym przez czyn oskarżonego lub ich następcom zażalenie do specjalnego sądu karnego, który rozstrzyga ostatecznie. Przepisy (kpk) o kaucji i przymusie adwokackim nie obowiązują.

Art. 12. Akt oskarżenia nie wymaga uzasadnienia i winien być wniesiony najpóźniej w ciągu dni 14-tu od daty ujęcia podejrzanego. Uchybienie powyższego terminu nie stoi na przeszkodzie wniesieniu aktu oskarżenia, a tylko powoduje odpowiedzialność dyscyplinarną prokuratora.

Art. 13. Ucieczka oskarżonego nie stoi na przeszkodzie wniesieniu aktu oskarżenia i roz-

poznaniu sprawy pod jego nieobecność. Zapadłego wyroku nie uważa się za zaoczny.

Art. 14. § 1. Przewodniczący specjalnego sądu karnego wyznacza termin rozprawy głównej w ciągu 48 godzin po otrzymaniu aktu oskarżenia i zarządzi potrzebne doręczenia i wezwania. Przepisu art. 293 kpk nie stosuje się.

§ 2. Specjalny sąd karny na posiedzeniu niejawnym postanawia o wezwaniu świadków i biegłych oraz o sprowadzeniu innych dowodów, powołanych przez oskarżonego.

§ 3. Sprzeciw przeciwko aktowi oskarżenia jest niedopuszczalny.

Art. 15. Udział obrońcy w rozprawie głównej jest konieczny. O ile oskarżony nie ma obrońcy z wyboru, przewodniczący wyznacza mu obrońcę z urzędu.

Art. 16. Dopuszczalne jest odczytywanie na rozprawie wszelkich zapisków dochodzenia oraz wszelkich pism prywatnych i urzędowych.

Art. 17. Wyrok z uzasadnieniem na piśmie ogłasza się natychmiast po naradzie. Odroczenie ogłoszenia wyroku jest niedopuszczalne.

Art. 18. Wyroki specjalnego sądu karnego są ostateczne i prawomocne.

Art. 19. Skazanemu na śmierć przysługuje prawo wniesienia prośby o ulaskawienie do Przewodniczącego Krajowej Rady Narodowej.

Art. 20. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Kierownikowi Resortu Sprawiedliwości i Kierownikowi Resortu Bezpieczeństwa Publicznego.

Art. 21. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Krajowej
Rady Narodowej: *Bolesław Bierut*

Przewodniczący Polskiego Komitetu
Wyzwolenia Narodowego:

Edward Bolesław Osóbka-Morawski

Kierownik Resortu Sprawiedliwości:

Jan Czechowski

Kierownik Resortu Bezpieczeństwa
Publicznego:

Stanisław Radkiewicz